

Nazwa praktyki:

Kategoria praktyki:

Kontakt:

**P.I.A.F. – IT
(Zintegrowana
platforma służąca
zwalczaniu
oszustw)**

- Systemy i narzędzia

- Ministerstwo Gospodarki i Finansów.
- Saverio Romano – kierownik projektu
- +39 320 922 3482
- saverio.romano@mef.gov.it

Kraj:

Włochy

Przeciwdziałanie ryzykom nadużyć finansowych

- Konflikt interesów
- Unikanie procedur zamówień publicznych lub manipulowanie nimi
- Podwójne finansowanie
- Zmowa
- Manipulowanie kosztami projektu

Kontekst i cele

Narzędzie informatyczne SIAF (System informacji w celu zwalczania nadużyć finansowych) zarządzane przez włoską policję finansową/Guardia di Finanza zostało utworzone w 2010 r. w ramach PON GAT, Krajowego Programu Operacyjnego „Zarządzanie i Pomoc Techniczna 2007-2013”¹. Skoncentrowano się na czterech regionach południowych (Apulia, Kampania, Kalabria i Sycylia), przetwarzając dane pochodzące z różnych archiwów w celu poprawy analizy i sprawozdawczości w zakresie nadużyć finansowych na szkodę interesów finansowych UE. Niektóre aspekty SIAF były również współfinansowane przez EC/OLAF w ramach programu Hercule III². Korzystając z doświadczeń SIAF, włoskie Ministerstwo Gospodarki i Finansów oraz COLAF (włoska komisja ds. zwalczania nadużyć finansowych odpowiedzialna za walkę z nieprawidłowościami/nadużyciami w budżecie UE, działająca jako Służba Koordynacji Zwalczania Nadużyć Finansowych – AFCO) uruchomiły w 2019 r. projekt PIAF-IT „Piattaforma Integrata Anti Frode” (Zintegrowana Platforma Zwalczania Nadużyć Finansowych). Podobnie jak SIAF, PIAF-IT jest obsługiwany przez program Hercule III³.

Opis praktyki

PIAF-IT to innowacyjna platforma Business Intelligence zapobiegająca nadużyciom finansowym w budżecie UE. Cele PIAF-IT to:

1. stworzenie narzędzia informatycznego służącego do aktualizacji informacji wykorzystywanych do zapobiegania nadużyciom finansowym oraz oceny działań administracji regionalnych i krajowych zarządzających funduszami UE.
2. ułatwienie wymiany informacji, w tym z oficerami łącznikowymi ds. odzyskiwania mienia innego państwa członkowskiego UE. Narzędzie ma na celu zwiększenie wiedzy specjalistycznej wszystkich

¹<http://www.politicheeuropee.gov.it/media/3203/progetto-di-cooperazione-antifrode-parte-1.pdf>

²https://www.adrioninterreg.eu/wp-content/uploads/2019/11/The-Italian-AFCO_S-and-the-National-Anti-Fraud-Strategy-Vincenzo-Branchi.pdf

³<http://www.politicheeuropee.gov.it/it/comunicazione/notizie/al-via-la-piattaforma-nazionale-antifrode>

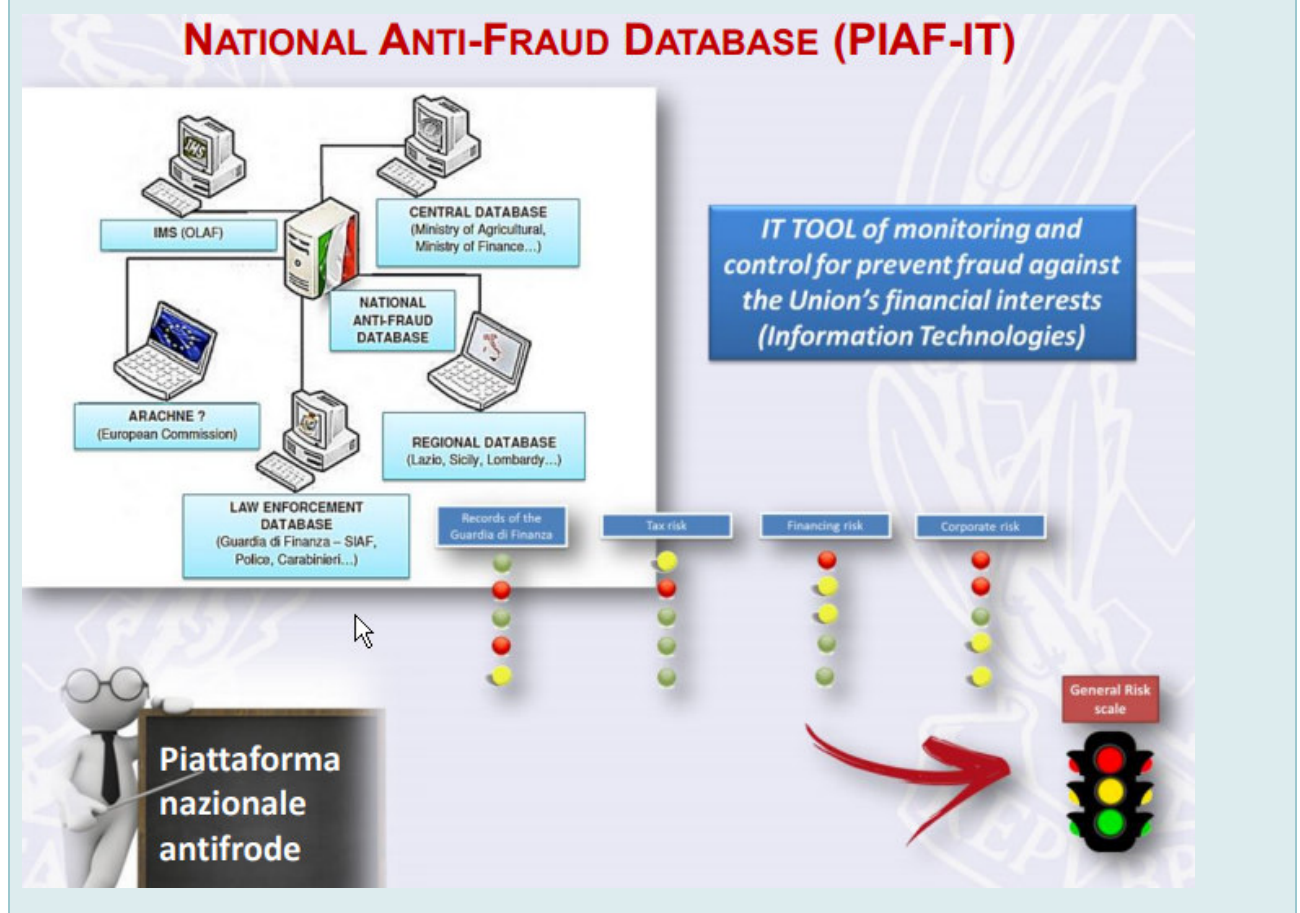
podmiotów (krajowych i europejskich) zarządzających funduszami UE i zwalczających nadużycia transgraniczne.

Budżet PIAF-IT wynosi 627 090 EUR (w 80% finansowany ze środków UE); pokryje koszty wdrożenia platformy informatycznej, nabycia niezbędnych licencji, organizacji specjalistycznych kursów szkoleniowych i wymiany z innymi państwami członkowskimi UE. PIAF-IT obejmuje następujące etapy: 1) analiza, 2) projektowanie i rozwój oprogramowania, 3) testowanie i wdrożenie, 4) szkolenia.

W skład zespołu projektowego wchodzi: 3 pracowników Ministerstwa Gospodarki i Finansów (Kierownik Projektu, Kierownik Komunikacji Projektu i Kierownik Finansowy Projektu), 8 pracowników z włoskiego AFCO i 8 trenerów z zagranicznych AFCO (Bułgaria, Łotwa, Litwa, Rumunia, Hiszpania i Słowenia) oraz eksperci z SOGEI (wewnętrzna firma informatyczna Ministerstwa Gospodarki i Finansów) do opracowania platformy informatycznej.

W praktyce PIAF-IT łączy dane z różnych źródeł (MEF, Ministerstwo Sprawiedliwości, Trybunał Obrachunkowy, rejestr przedsiębiorstw itp.) i umożliwia „krzyżowe powiązanie” do celów „analizy ryzyka” oraz zapewnienia profili informacyjnych dotyczących reputacji beneficjentów poprzez sygnalizowanie anomalii i potencjalnego „ryzyka nieprawidłowości”. Pomaga to powstrzymać ewentualne nielegalne zachowania na wczesnych etapach oceny projektów i dokonywania płatności na rzecz beneficjentów.

PIAF-IT pomaga w wymianie informacji między organami krajowymi (pierwszy etap) i europejskimi poprzez wspólną procedurę roboczą z udziałem ekspertów z państw członkowskich UE, OLAF-u i departamentów zatwierdzających Komisji Europejskiej odpowiedzialnych za fundusze UE (DG REGIO/EMPL).

Wyjątkowe funkcje

PIAF-IT, będący uzupełnieniem ARACHNE, działa poprzez grupowanie danych z certyfikowanych organów krajowych, takich jak:

- Ministerstwo Gospodarki i Finansów,
- Ministerstwo Sprawiedliwości udzielające informacji o sprawach sądowych,
- Trybunał Obrachunkowy dostarcza informacje na temat spraw, które mają skutki finansowe lub szkody poniesione przez państwo włoskie. Włoski Trybunał Obrachunkowy posiada uprawnienia sądowe w zakresie obowiązków związanych z rachunkowością finansową, podczas gdy większość państw członkowskich UE nie przyznaje tych szczególnych uprawnień swoim krajowym odpowiednikom.
- Rejestr Przedsiębiorstw, prowadzony przez Infocamere, zawierający informacje o strukturze i historii firm oraz ich akcjonariuszach,
- A także system zarządzania nieprawidłowościami zarządzany przez KE i listę bezpośrednich beneficjentów budżetu UE w celu wykrycia podwójnego finansowania programów zarządzanych bezpośrednio, takich jak „Horyzont 2020”

Ponadto Ministerstwo Rozwoju Gospodarczego może liczyć na współpracę ze specjalną jednostką włoskiej policji finansowej (Guardia di Finanza), posiadającą wiedzę specjalistyczną w zakresie wykrywania nadużyć finansowych i działań niezgodnych z prawem.

Wyniki i rezultaty

System PIAF-IT jest nadal w fazie rozwoju, a zatem działania (i wyniki) są nadal w toku. Docelowo PIAF-IT pozwoli:

- na stworzenie skutecznego narzędzia informatycznego i podstawowej wiedzy specjalistycznej w celu ułatwienia współpracy krajowej i międzynarodowej (z AFCOS, EC/OLAF/EPPO);
- na techniczne i operacyjne wsparcie włoskich instytucji finansowych i wszystkich Instytucji Zarządzających/Instytucji Audytowych w zakresie funduszy UE w walce z transgranicznymi krajowymi działaniami niezgodnymi z prawem.

Kluczowe czynniki sukcesu

Wykorzystanie informatycznych baz danych na szczeblu krajowym przyniosło już rezultaty w postaci lepszego zapobiegania, wykrywania i sankcjonowania. PIAF-IT poprawi to jeszcze bardziej, osiągając wszystkie cele programu Hercule III poprzez:

- 1) centralizację i zwiększenie widoczności wszystkich informacji o beneficjentach finansowania UE;
- 2) wzmocnienie walki z nadużyciami finansowymi i innymi nielegalnymi działaniami przeciwko budżetowi UE za pomocą dochodzeń krajowych i ponadnarodowych;
- 3) zwiększenie ochrony interesów finansowych UE dzięki ułatwieniu wymiany informacji, doświadczeń i najlepszych praktyk.

Napotkane wyzwania i wyciągnięte wnioski

Umowa o dofinansowanie została podpisana 7 listopada 2019 r., a czas trwania projektu określono na 18 miesięcy, z możliwością przedłużenia o kolejne 6 miesięcy po kryzysie COVID-19. Należy zwrócić uwagę na poziom złożoności projektu PIAF-IT ze względu na liczbę zainteresowanych stron oraz samą ilość i heterogeniczność informacji zgromadzonych na podstawie spraw sądowych włoskiego Ministerstwa Sprawiedliwości i włoskiego Trybunału Obrachunkowego, jak również prawie 6 000 000 przedsiębiorstw zarejestrowanych w rejestrze przedsiębiorstw.

Na wczesnym etapie zidentyfikowano jednak jeden problem: podwójne finansowanie w ramach zarządzania dzielonego i zarządzania bezpośredniego. Śledzenie podwójnego finansowania jest trudne do zidentyfikowania, ponieważ płatności związane z zarządzaniem bezpośrednim są przekazywane bezpośrednio z WE na rachunki bankowe beneficjentów, takich jak instytucje badawcze, bez przekazywania ich do włoskiego budżetu krajowego.

Potencjał do przenoszenia

PIAF-IT jest narzędziem, które mogłoby zostać powielone w innych państwach członkowskich UE w celu zapobiegania nieprawidłowościom i nadużyciom finansowym w budżecie UE. PIAF jest jednak obecnie wspierany przez WE/OLAF w ramach programu Hercule III, ale po zakończeniu projektu ma być utrzymywany w stanie operacyjnym z budżetu włoskiego w celu zapewnienia trwałości.